

К71

3825-р

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені М. П. ДРАГОМАНОВА

Косяк Інна Василівна

УДК 378.6:37].016:687(043.3)

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ
НАВЧАННЯ КОНСТРУЮВАННЯ І МОДЕЛЮВАННЯ
ОДЯГУ**

13.00.02 – теорія та методика навчання (технічні дисципліни)

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Київ – 2013

11372

НБ НПУ ім. М.П.Драгоманова

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, професор
Дмитренко Петро Васильович,
Національний педагогічний університет імені
М. П. Драгоманова, завідувач кафедри теорії
та методики професійної підготовки.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор
ТИТАРЕНКО Валентина Петрівна,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка, декан факультету технологій та
дизайну;

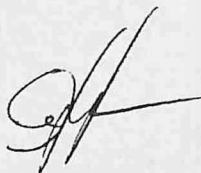
кандидат педагогічних наук, доцент
ХАРИТОНОВА Валентина Василівна,
Уманський державний педагогічний університет імені
Павла Тичини, доцент кафедри теорії та методики
навчання технологій.

Захист відбудеться 20 грудня 2013 року о 12.00 на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.053.19 в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9).

Автореферат розіслано 20 листопада 2013 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

М. П. Малєжик

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність проблеми. Соціально-економічні зміни в Україні актуалізують вимоги до якості професійної підготовки майбутнього фахівця сфери освіти. Головним завданням сьогодення вищих навчальних педагогічних закладів є підготовка компетентного, конкурентоспроможного фахівця, який здатний швидко орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно удосконалюватися і розвиватися, творчо вирішувати в умовах роботи школи професійні завдання, які динамічно змінюються. Тому на перший план виступає не формальна належність до професії, а професійна компетентність, тобто відповідність учителя вимогам професійної діяльності. Цілком очевидно, що зазначене стосується і освітньої галузі «Технології», що вимагає підготовки таких фахівців, які мали б комплекс знань у гуманітарній, природничо-науковій і технічній сферах, змогли б здійснювати інтеграцію загальнонаукових і політехнічних знань з технологіями сучасних виробничих процесів, інформаційними технологіями, з конструкторсько-технічною і художньою творчістю.

Сутність поняття професійної компетентності учителя була предметом розгляду в роботах В. А. Адольфа, Н. М. Бібік, В. П. Беспалько, Т. Г. Браже, Т. С. Борисової, А. О. Вербицького, Д. М. Гришина, Д. В. Дахіна, О. А. Дубасенюк, М. Б. Євтуха, І. А. Зязюна, Н. В. Кузьміної, В. В. Краєвського, Н. М. Лобанової, А. К. Маркової, В. М. Монахова, Н. Г. Ничкало, О. І. Пометун, О. В. Овчарук, М. В. Розова, В. О. Сластьоніна, Н. В. Скачкової, Г. К. Селевка, Е. Ф. Насирової, О. О. Харченко, Л. І. Фурсової та інших.

Проблемі вдосконалення підготовки учителів трудового навчання (технологій) присвячені праці В. І. Андріяшина, П. Р. Атутова, С. Л. Батишева, О. І. Гедвілло, В. Г. Гетта, П. В. Дмитренка, А. Т. Дубової, А. В. Касперського, М. С. Корця, В. П. Курка, В. М. Мадзігона, Н. В. Матяш, А. А. Муравйової, Е. Ф. Насирової, Т. О. Олефіренка, Е. М. Павлютенкова, В. К. Сидоренка, В. Д. Симоненка, Є. В. Романова, Н. В. Скачкової, В. В. Стешенка, В. П. Титаренко, Д. О. Тхоржевського, Ю. Л. Хотунцева, С. М. Яшанова та ін.

Зокрема, Н. В. Матяш акцентує увагу на питаннях організації поетапного процесу самовиховання професійної компетентності майбутнього учителя трудового навчання. Е. Ф. Насирова розглядає принципи формування професійної компетентності учителя технологій в процесі навчання дисциплінам предметної підготовки. Н. В. Скачкова обґрунтовує підходи формування професійної компетентності учителя технологій до реалізації профільного навчання в загальноосвітній школі. Формуванню різних видів компетентності в учителя технологій присвячені роботи Т. С. Борисової (профорієнтаційна компетентність), Т. О. Олефіренка (графічна компетентність), О. О. Харченко (технологічна компетентність).

Серед значної кількості досліджень є й такі, в яких розглядається підготовка майбутнього учителя з конструювання та моделювання одягу, а саме дослідження Т. Б. Гуменюк, О. В. Єжової, В. В. Харитонової, Г. М. Мамус та ін.

Проте, незважаючи на фундаментальність цілого ряду згаданих досліджень, серед них спеціально присвячених формуванню професійної компетентності в майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу в нових соціально-економічних умовах ми не виявили. Відсутня і відповідна модель методичної системи процесу її становлення.

Аналіз вищевикладеного дозволяє виділити протиріччя між вимогами, що висуває суспільство до вчителя технологій, та якістю його професійної підготовки у вищому закладі освіти, показником якої виступає професійна компетентність. Необхідність усунення цього протиріччя й обумовила вибір теми дисертаційного дослідження: «Формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструювання і моделювання одягу».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано згідно з тематичним планом науково-дослідної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова з напрямку «Зміст, форми, методи і засоби фахової підготовки вчителів» (протокол № 5 від 28.12.2000 р.; державний реєстраційний номер 0198U008733), відповідно до тематичного плану відділу організації наукових досліджень з теми: «Науково-методичні засади управління якістю освіти в університетах» (державний реєстраційний номер 0111U000352) Тему дисертації затверджено Вченою радою Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 5 від 24 грудня 2009 р.) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 3 від 27квітня 2010 року).

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробці і експериментальній перевірці методики формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу та моделі відповідної методичної системи.

Відповідно до поставленої мети визначені такі **завдання дослідження**:

1. Провести теоретико-педагогічний аналіз наукової літератури з проблеми дослідження і визначити структуру професійної компетентності майбутнього учителя технологій.

2. Науково обґрунтувати і розробити методику формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу та модель відповідної методичної системи.

3. Визначити критерії та рівні сформованості професійної компетентності студентів і показники їх оцінювання.

4. Експериментально перевірити ефективність розробленої методики формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу та моделі відповідної методичної системи.

5. Узагальнити результати експериментального дослідження з формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу.

Об'єкт дослідження – процес фахової підготовки майбутніх учителів технологій.

Предмет дослідження - формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу.

Теоретико-методологічною основою дослідження є положення про творчу сутність особистості, системний підхід до дослідження освітнього процесу (І. В. Блауберг, Г. Н. Серіков) та відомі теорії: пізнання, особистісно-діяльнісного підходу до розвитку здібностей (Л. С. Виготський, С. Л. Рубінштейн, О. Н. Леонтьєв), розвиваючого навчання і активізації пізнавальної діяльності. Дослідження спирається на філософію творчості (В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. О. Кудін), методологію сучасної педагогіки (Г. С. Гершунський, В. С. Ледньов), теоретичні підходи до вибору змісту професійної освіти (В. П. Беспалько, Р. С. Гуревич, Н. Г. Ничкало, М. М. Скаткін), ідеї та положення професійної компетентності (В. І. Байденко, В. А. Болотов, В. С. Гершунський, Е. Ф. Зеєр, Л. М. Мітіна), положення сучасної педагогіки про технології та активні методи навчання майбутніх фахівців (А. О. Вербицький, П. А. Юцявичене, І. С. Якиманська).

Для вирішення поставлених завдань було використано такі **методи дослідження**:

теоретичні: концептуально-порівняльний і системно-структурний аналіз педагогічних, психологічних і методичних досліджень, наукових джерел з проблем, пов'язаних з процесом формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій;

емпіричні: педагогічне спостереження; анкетування, тестування, бесіда, опитування, інтерв'ювання; експертна оцінка навчально-програмних матеріалів; моделювання та конструювання змісту занять; аналіз власного досвіду з використання педагогічних інновацій у навчальному процесі; педагогічний експеримент для перевірки сформованості професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу;

математичні: методи математичної статистики для визначення достовірності обробки результатів дослідження та кількісного і якісного аналізу результатів педагогічного експерименту.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

вперше теоретично обґрунтовано та розроблено методику формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу і модель відповідної методичної системи;

уточнено сутність поняття «професійна компетентність учителя технологій» і зміст навчальних дисциплін з конструювання та моделювання одягу;

подальшого розвитку набули концептуальні положення щодо компетентнісного підходу у фаховій підготовці майбутніх учителів технологій.

Практичне значення результатів дослідження полягає в розробці науково-методичного забезпечення поетапного формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій та рекомендацій щодо його впровадження в навчальний процес підготовки з конструювання і моделювання одягу, зокрема,

удосконалена навчальна програма з дисципліни «Конструювання та моделювання одягу», розроблені навчальні програми з дисциплін «Конструювання та моделювання одягу з елементами САПР», «Принципи інженерного проектування одягу» і конспекти лекцій, зміст та методичні рекомендації до виконання відповідних лабораторних робіт.

Матеріали дослідження можуть бути використані для подальшого удосконалення фахової підготовки майбутніх учителів технологій та в процесі стажування і підвищення кваліфікації викладачів технічних дисциплін, зокрема з конструювання і моделювання одягу.

Впровадження результатів дослідження. Основні результати дослідження впроваджені в навчальний процес підготовки учителів технологій в Інституті гуманітарно-технічної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (№ 07-10/1669 від 10.05.2013 р.), у Кіровоградському державному педагогічному університеті ім. Володимира Винниченка (№ 762 від 21.05.2013 р.), в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (№ 1151/01 від 27.05.2013 р.), у Криворізькому державному педагогічному університеті (№ 02/02-264/3 від 26.05.2013 р.), у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка (№ 1529 від 25.05.2013 р.).

Вірогідність та обґрунтованість результатів дослідження забезпечується коректністю вихідних даних; застосуванням комплексу методів дослідження, адекватних його об'єктові, предмету, меті і завданням; підтвердженням основних теоретичних положень результатами експериментальної перевірки та реалізації основних розробок у процесі фахової підготовки майбутніх учителів технологій.

Особистий внесок здобувача полягає в розробці вихідних теоретичних положень; у самостійному дослідженні різних аспектів проблеми; у безпосередній участі в проведенні дослідно-експериментальної роботи та створенні педагогічних засобів, що забезпечують належні умови для ефективного формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу.

Апробація результатів дослідження. Основні положення і результати дисертаційної роботи доповідались та обговорювались на:

Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій пам'яті д.пед.н., професора М. Ф. Юсупової, «Графічна підготовка майбутніх фахівців: досвід, проблеми, перспективи» (м. Ялта, 2013 р.); *Міжнародній науково-практичній конференції* «Професійна освіта: актуальні проблеми, шляхи вирішення, перспективи розвитку» (м. Ялта, 2013 р.); *Всеукраїнській науково-практичній конференції*, присвяченій 80-й річниці від дня народження академіка Д. О. Тхоржевського, «Освітня галузь «Технологія»: реалії та перспективи», Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (м. Київ, 2010 р.); *III Всеукраїнській науково-практичній конференції*, присвяченій пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського «Освітня галузь «Технологія»: реалії та перспективи», Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (м. Полтава, 2013 р.); *III Международной дистанционной научно-практической конференции* «Проблемы и перспективы развития социально-экономических и

общественных наук: психология, экономика, педагогика, социология, юриспруденция, политология» (м. Ростов-на-Дону); *науково-методичних конференціях і семінарах* в Інституті гуманітарно-технічної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова протягом 2009 – 2013 р.р.

Публікації. Основні результати дослідження відображені в 7 публікаціях, серед них: 5 статей у наукових фахових виданнях України (4 - одноосібні, 1 - у співавторстві з науковим керівником професором Дмитренко П. В.), 2 - у вигляді методичних рекомендацій.

Структура роботи. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, додатків (20) та списку використаних джерел (227). Робота містить 34 таблиці та 47 рисунків. Загальний обсяг роботи – 267 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено і сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження; висвітлено наукову новизну, практичне значення роботи та особистий внесок здобувача, наведено відомості про апробацію дисертації та впровадження її результатів.

У першому розділі «**Формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій як соціально-педагогічна проблема**» проаналізовано вітчизняну і зарубіжну психолого-педагогічну та навчально-методичну літературу з проблеми дослідження, яка відображає її історико-теоретичні аспекти та розуміння сутності понять «ключові компетенції», «компетентність», «професійна компетентність учителя». Визначено структуру професійної компетентності майбутніх учителів технологій, розкрито професійну діяльність фахівця в галузі конструювання і моделювання одягу.

Наголошено, що зі зміною ідеологічних, соціальних та економічних пріоритетів суспільного розвитку змінюються і вимоги до освіти, зокрема до рівня професійної компетентності майбутніх учителів, яка розглядається науковцями як система знань, умінь і навичок (В. А. Адольф, А. О. Вербицький, Н. В. Кузьміна), як одна із сходинок професіоналізму, що включає систему знань, умінь, навичок, мотиви діяльності, психологічні якості, необхідні учителю для здійснення педагогічної діяльності (Т. Г. Браже, Є. Ф. Зеєр, Т. В. Новікова); як стан, який дає змогу діяти самостійно й відповідально, вміти виконувати функції, пов'язані з результатами праці (В. М. Монахов, О. І. Нижников); як системні властивості (якості) особистості, що забезпечують його професійний розвиток (Н. М. Лобанова, М. Гончар); як проміжне положення між старанністю і досконалістю, постійне оновлення знань, придбання нової корисної інформації (М. О. Чошанов); як професійні знання, навички, досвід у спеціальності, ставлення до справи, визначені (позитивні) схильності, інтереси і прагнення, здатність ефективно використовувати знання й уміння (Н. Г. Ничкало). Через поняття педагогічної рефлексії, емоційної стійкості, врахування індивідуальних особливостей, схильностей, характеру педагога, позитивного ставлення до праці сприймають професійну компетентність учителя В. А. Сластьонін, І. Ф. Ісаєв, А. І. Міщенко, Є. М. Шиянов.

Аналіз наукових робіт вітчизняних і зарубіжних авторів та психолого-педагогічної літератури з даної проблематики, вивчення практичного досвіду роботи учителів технологій у загальноосвітніх навчальних закладах та вимоги до їх професійної майстерності дозволили автору сформулювати визначення поняття «професійна компетентність учителя технологій» як інтегрованої системної властивості особистості, що одночасно поєднує загальнокультурні, техніко-технологічні, політехнічні, психолого-педагогічні та методичні знання, вміння, навички, особисті здібності та поведінкові відносини, які розглядаються як джерело і критерії ефективної творчої професійної діяльності в системі освіти та забезпечують досягнення високих результатів навчання.

У процесі дослідження визначена структура професійної компетентності учителя технологій, в якій об'єднані техніко-технологічний та психолого-педагогічний блоки, досвід практичної діяльності, особисті якості учителя. У свою чергу, до техніко-технологічного блоку входять графічна, проектно-конструкторська, технологічна, технічна, інформаційна, а до психолого-педагогічного - соціально-педагогічна, аутопсихологічна, комунікативна, методична, навчально-пізнавальна складові (Рис. 1).

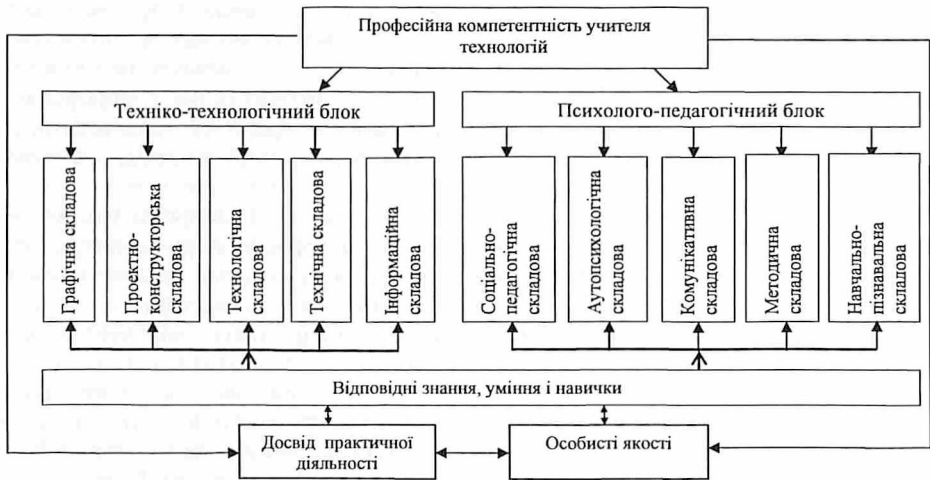

Рис.1 Структура професійної компетентності учителя технологій

Графічна складова полягає у володінні графічними знаннями, уміннями і навичками, які забезпечують аналіз і синтез графічних моделей та їх використання в практичній діяльності.

Проектно-конструкторська складова проявляється в здатності і готовності фахівця до самостійної теоретичної та практичної діяльності з розробки та реалізації проектів у різних сферах соціальної практики.

Технічна складова виявляє здатність та готовність майбутнього учителя технологій аналізувати і оцінювати технічні явища, ефективно застосовувати технічні знання, вміння і навички для постановки і творчого вирішення конструкторських, раціоналізаторських, винахідливих, експлуатаційних та інших технічних завдань у процесі технічної діяльності, володіючи при цьому високим рівнем технічного мислення та технічної мови.

Технологічна складова відображає наявність у студентів технологічних знань, умінь, навичок та важливих особистих якостей, які дозволяють вільно орієнтуватися в різних видах обробки матеріалів; самостійно вибирати оптимальну схему конструкції та технологічну схему обробки окремих деталей, способи їх з'єднання і розробляти технологічний маршрут виготовлення виробу.

Інформаційна складова відображає сукупність інформаційних можливостей, систему умінь, знань, які дозволяють технологічно мислити та вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати всілякі види робіт з інформацією: її отримання, накопичення, опрацювання і практичне використання в різних видах діяльності.

Соціально-педагогічна складова характеризується складним переплетінням знань і умінь у сфері педагогіки, орієнтованих на соціальну реальність, оточуюче середовище і ситуації повсякденності. Передбачає: володіння методами педагогічної діагностики; здатність розуміти індивідуальні особливості учнів; уміння зацікавити навчанням і розвинути стійкий інтерес до нього; уміння орієнтуватися в соціальних ситуаціях; уміння правильно визначати особистісні особливості та емоційний стан інших; уміння обирати адекватні способи спілкування з учнями, колегами, керівництвом і реалізовувати їх у процесі взаємодії.

Аутопсихологічна складова полягає в здатності особистості до цілеспрямованої роботи, що веде до змін властивостей особистості, її поведінки, діяльності та відношення щодо прогресивного особистісно-професійного розвитку.

Комунікативна складова інтерпретується ефективною взаємодією учителя з іншими суб'єктами навчально-виховного процесу та ефективним перебігом педагогічної діяльності, а саме організацією поведінки та діяльності учнів через різні види спілкування (культурою мовлення, культурою вербальної і невербальної взаємодії, заохочення та ін.).

Методична складова трактується як система знань у галузі дидактики, методики навчання предмету, уміння логічно обґрунтовано конструювати навчальний процес з конкретної навчальної дисципліни (навчального предмета) з урахуванням психологічних механізмів засвоєння для забезпечення високих результатів навчання.

Навчально-пізнавальна складова проявляється в цілеспрямованому постійному потязі до підвищення когнітивного, операційно-діяльнісного компонентів професійної компетентності учителя та педагогічної майстерності загалом.

Крім того, у першому розділі дисертації на основі проведеного аналізу діяльності спеціалістів швейного виробництва, процесу виготовлення виробів за індивідуальним замовленням та освітньо-кваліфікаційної характеристики учителя

технологій виділені основні, специфічні знання, уміння, навички, які має набути та накопичувати майбутній учитель технологій при навчанні конструюванню та моделюванню одягу. Ці знання, уміння і навички є основою формування складових техніко-технологічного блоку професійної компетентності майбутніх учителів технологій.

У другому розділі «Науково-методичні засади формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу» розкриті концептуальні засади моделі методичної системи формування професійної компетентності в майбутніх учителів технологій, які передбачають застосування компетентнісного, системного, особистісно-діяльнісного, контекстного та дизайн підходів до вирішення проблеми дослідження. Концептуальні засади є основою розробленої моделі методичної системи формування досліджуваної компетентності, яка дозволяє на певному етапі сформувати її структурні компоненти за наявності відповідних педагогічних умов функціонування цієї моделі: створення навчально-методичного супроводу для самостійної роботи з розробки проєктів; включення студентів у проєктну діяльність; використання під час проведення занять активних методів навчання (евристичні, проблемні лекції, бесіди, ділові, рольові ігри та ін.); впровадження інноваційних технологій, зокрема САПРО.

Структуру розробленої моделі методичної системи утворюють такі компоненти: мотиваційно-цільовий, організаційно-методичний, змістовий, результативно-оцінюючий. (Рис. 2)

Змістовий компонент моделі методичної системи формування досліджуваної компетентності припускає практико-орієнтовану спрямованість змісту навчальних дисциплін техніко-технологічного блоку, оскільки предметом нашого дослідження є формування професійної компетентності в майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу. Психолого-педагогічний блок ми не досліджували, тому що є низка навчальних дисциплін професійно-педагогічного спрямування (психологія, історія педагогіки, педагогіка, основи теорії технологічної освіти, основи проєктно-технологічної діяльності, методика трудового навчання «Обслуговуючи види праці», методика трудового навчання «Технічні види праці», теорія і методика навчання технологій у старшій школі), у процесі вивчення яких формуються психолого-педагогічні складові досліджуваної компетентності, але дані навчальні дисципліни не входять до предмета нашого дослідження.

Відповідно до визначеної структури професійної компетентності вчителів технологій та з метою наповнення розробленої моделі методичної системи конкретним змістом розглянуто змістову і процесову складові формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу, оскільки методика, як галузь педагогічної науки, досліджує зміст освіти та організаційно-методичні особливості відповідного навчального процесу. Зміст навчальних дисциплін сформований з урахуванням певних критеріїв: наукової і практичної значущості, відповідності змісту виховним і розвиваючим цілям навчання, відповідності змісту профілю навчання, відповідності індивідуальним особливостям розвитку, відповідності наявності часу.

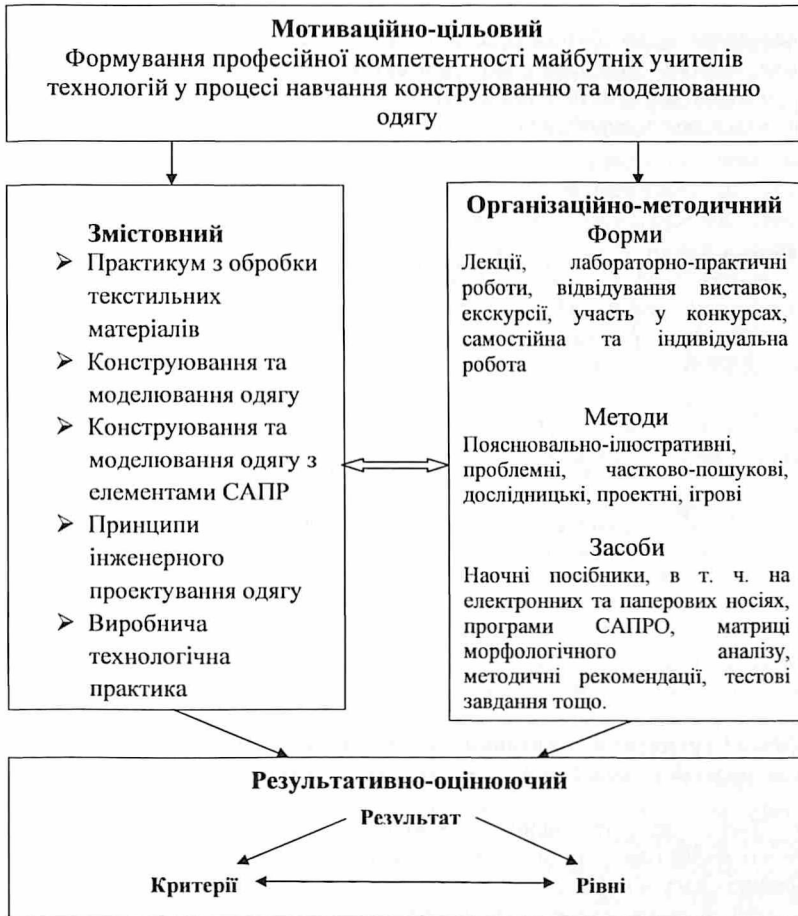

Рис. 2 Модель методичної системи формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу

Особливістю методики формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій є, перш за все, необхідність відображення специфіки змісту та методів декількох наук, які формують зміст навчальних дисциплін, оскільки вирішення досліджуваної проблеми пропонується нами в три етапи: адаптаційно-пізнавальний етап (1,2 курси навчання) - на базі навчальної дисципліни «Практикум з обробки текстильних матеріалів»; базово-інформатичний етап (3,4 курси навчання) - на базі навчальних дисциплін «Конструювання та моделювання одягу», «Конструювання та моделювання одягу з елементами САПР»; виробничо-дослідний

(5 курс навчання) - на базі навчальної дисципліни «Принципи інженерного проектування одягу». До структури формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу відноситься також виробнича технологічна практика. (Рис. 3)

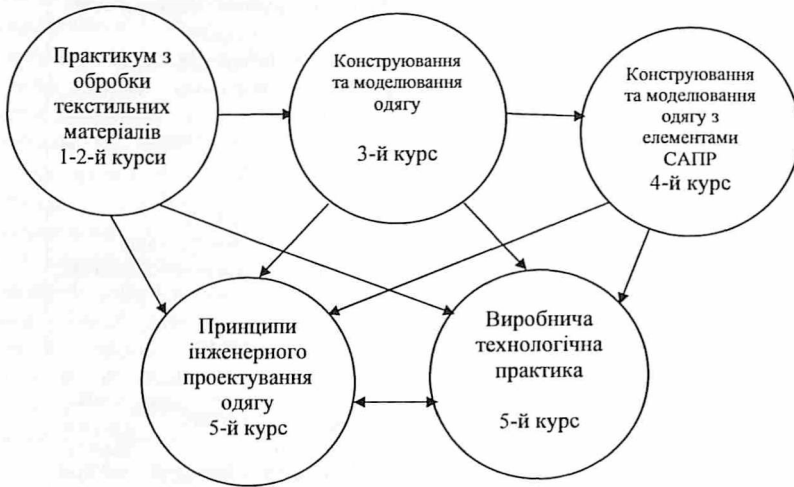

Рис. 3 Структура формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу

Крім того, до методичних особливостей формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу віднесено:

- уточнення та корегування цілей навчання конструюванню та моделюванню одягу в умовах напряму підготовки «Технологічна освіта»;
- забезпечення наступності фахової підготовки учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу;
- орієнтація на сучасний розвиток та прогностичні тенденції розвитку галузі швейної промисловості.

У процесі проведення дослідження встановлено, що на різних етапах формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу можуть застосовуватися різні форми та методи, як-то: навчально-пізнавальні (лекції, лабораторно-практичні, семінари), ігрові (рольові, комп'ютерні, імітаційні заняття та ін.), самостійна робота (презентації, реферати, аналіз і узагальнення навчального матеріалу), навчально-розвивальні (змагання, конкурси). Перевагу надано активно-творчим проблемним, пошуковим методам.

Використання комп'ютерної техніки та програм системи автоматизованого проектування одягу, як показало дослідження, дає можливість здійснити новий крок у розвитку ініціативи, художньої творчості, у формуванні проектно-конструкторських, інформаційних, дизайнерських знань, умінь, навичок.

Вибір методу повинен забезпечувати єдність процесів пізнання, навчання, засвоєння умінь та набуття навичок. З опорою на експериментальні матеріали в дисертації показано, що провідна роль належить методам, які стимулюють навчально-пізнавальну діяльність у сфері проектування одягу: пізнавальним змаганням, діловим іграм, розбору конкретних виробничих ситуацій тощо.

У третьому розділі «Дослідно-експериментальна перевірка ефективності методики формування професійної компетентності у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу» описана дослідно-експериментальна апробація розробленої методики.

Педагогічний експеримент проводився у три логічно пов'язані між собою етапи: I етап – констатувальний; II етап – формувальний; III етап – статистична обробка результатів.

Експериментальним дослідженням було охоплено 227 студентів. Його достовірність було забезпечено порівняльним аналізом емпіричних даних дослідження експериментальної та контрольної вибірок. Величина експериментальної вибірки становила 114, а контрольної – 113 студентів.

Дослідно-експериментальна робота проводилася протягом 2007–2013 років в Інституті гуманітарно-технічної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, у Кіровоградському державному педагогічному університеті ім. Володимира Винниченка, в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, у Криворізькому державному педагогічному університеті, у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, де було створено умови, спрямовані на ефективність проведення експерименту та об'єктивну оцінку впливу розробленої методики.

Результати констатувального експерименту окреслили шляхи формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу. Застосовані в ході формувального експерименту традиційні (лекція, лабораторно-практичні заняття, самостійна робота) і нетрадиційні (інноваційні, інтерактивні, ігрова діяльність, використання програм САПРО тощо) форми і методи навчання сприяли формуванню складників досліджуваної компетентності, про що свідчать спостереження під час самого експерименту та результати контрольного зрізу.

Для оцінювання педагогічного експерименту були визначені критерії (когнітивний, операційно-діяльнісний, особистісний) та рівні сформованості професійної компетентності майбутніх учителів технологій: критичний - характеризується фрагментарністю знань, нестійким відтворенням умінь і слабким інтересом до творчої діяльності, невмінням виділяти головне в інформації, не вираженим інтересом до предметів, відсутністю самостійного пошуку вирішень виникаючих проблем; низький - відзначається досить сформованою мотивацією та інтересом до продуктивної діяльності, володіє знаннями окремих технологічних процесів і

операцій, але не усвідомлює необхідності зв'язків між ними, відсутність самостійного пошуку вирішень виникаючих проблем, потребою в допомозі зовні, перевага віддається виконанню творчих завдань за зразком; евристичний - характеризується більшою цілеспрямованістю творчої діяльності, переконаністю студента в необхідності вдосконалення знань при здійсненні перетворюючої діяльності, досить сформованою системою знань і умінь, але рівень узагальнень невисокий, успішним вирішенням творчих завдань (висуваються стереотипні думки), сформованістю здібностей на середньому рівні; креативний - відзначається яскраво вираженою цілеспрямованістю і творчою активністю особистості, самостійністю, системно сформованими знаннями і уміннями, усвідомленням необхідності їх постійного вдосконалення, оригінальним вирішенням творчих завдань.

Протягом усієї експериментальної роботи здійснювалося цілеспрямоване спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю студентів на заняттях з вищезазначених дисциплін. Для визначення динаміки рівнів сформованості складників професійної компетентності було проведено контрольні зрізи після 3-го, 4-го, 5-го курсів навчання студентів. Одержані результати наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники рівнів сформованості складників професійної компетентності майбутніх учителів технологій після проведення педагогічного дослідження в експериментальних та контрольних групах (%).

Рівень сформованості складників	3-й курс		4-й курс		5-й курс	
	ЗЕГ	ЗКГ	4ЕГ	4КГ	5ЕГ	5КГ
Проектно-конструкторські знання						
критичний	5,13	18,42	8,11	24,3	5,26	21,04
низький	12,83	39,46	13,5	43,2	10,52	42,08
евристичний	51,28	34,21	43,2	21,6	49,97	26,3
креативний	30,73	7,90	35,1	10,8	34,19	10,52
Дизайнерські знання						
критичний	5,13	23,67	8,11	24,3	5,26	18,42
низький	20,51	39,45	13,51	40,5	13,15	42,11
евристичний	43,58	31,56	43,24	24,3	49,97	28,95
креативний	30,76	5,26	35,31	10,8	31,56	10,52
Інформаційні знання						
критичний	5,13	26,34	8,11	24,3	5,26	23,67
низький	23,07	47,34	18,93	45,9	21,04	47,34
евристичний	46,15	21,04	45,93	24,3	47,34	23,67
креативний	25,62	5,26	27,02	5,4	26,35	5,26

Проектно-конструкторські уміння						
критичний	5,13	23,67	8,11	24,34	5,26	21,04
низький	25,64	36,84	29,73	43,22	26,34	47,34
евристичний	56,41	34,19	43,24	27,0	49,97	31,56
креативний	12,82	5,29	18,92	5,43	18,42	0
Дизайнерські уміння						
критичний	5,13	23,67	8,11	24,32	5,26	18,41
низький	25,64	39,45	24,34	40,53	18,42	42,10
евристичний	43,58	31,56	43,25	24,32	49,97	28,94
креативний	25,64	5,26	24,34	10,82	26,32	10,54
Інформаційні уміння						
критичний	7,68	26,32	8,11	24,34	5,26	23,67
низький	25,64	47,34	24,34	45,93	26,33	47,34
евристичний	41,03	26,32	40,53	27,0	42,08	23,67
креативний	25,63	0	27,0	2,7	26,33	5,26
Креативність						
критичний	5,13	23,68	8,11	24,33	5,26	21,04
низький	12,83	36,85	21,62	43,22	15,79	42,11
евристичний	56,41	34,19	43,22	27,0	49,97	31,56
креативний	25,62	5,26	27,03	5,43	28,95	5,26
Логічне мислення						
критичний	5,13	23,67	8,11	24,32	5,26	21,04
низький	28,21	36,82	27,03	43,23	23,68	42,08
евристичний	46,17	31,56	43,23	27,0	44,73	31,56
креативний	20,51	7,89	21,62	5,43	26,32	5,26

Дані таблиці дають підстави зробити висновок про те, що в студентів експериментальних груп рівень сформованості досліджуваної компетентності вищий, ніж у студентів контрольних груп.

Для статистичного підтвердження достовірності отриманих результатів формувального експерименту за визначеними критеріями та їх показниками використовувався статистичний критерій (t-критерій Стюдента) (Таблиця 2)

Таблиця 2

Підсумки статистичної обробки результатів експерименту

Група	Емпіричне значення t-статистики	Критичне значення з рівнем надійності 0,995
Проектно-конструкторські знання		
3 ЕГ, 3 КГ	3,97	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	4,02	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	4,36	1,99

Група	Емпіричне значення t-статистики	Критичне значення з рівнем надійності 0,995
Дизайнерські знання		
3 ЕГ, 3 КГ	3,63	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	3,78	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	3,86	1,99
Інформаційні знання		
3 ЕГ, 3 КГ	4,40	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	4,44	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	4,56	1,99
Проектно-конструкторські уміння		
3 ЕГ, 3 КГ	3,02	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	2,96	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	4,05	1,99
Дизайнерські уміння		
3 ЕГ, 3 КГ	3,64	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	3,04	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	3,32	1,99
Інформаційні уміння		
3 ЕГ, 3 КГ	4,31	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	4,36	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	4,36	1,99
Креативність		
3 ЕГ, 3 КГ	4,31	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	3,61	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	4,27	1,99
Логічне мислення		
3 ЕГ, 3 КГ	2,75	1,99
4 ЕГ, 4 КГ	3,20	1,99
5 ЕГ, 5 КГ	3,50	1,99

В усіх вищенаведених випадках емпіричне значення t-статистики перевищує критичне значення, що відповідає рівню значущості 0,005, тобто немає підстав прийняти гіпотезу про рівність генеральних середніх в експериментальних та контрольних групах по жодному з досліджуваних показників.

Отже, отримані емпіричні дані свідчать, що для всіх досліджуваних знань, вмінь та особистих якостей з рівнем надійності не меншим 0,995 приймається гіпотеза про наявність суттєвих (невипадкових) зсувів середніх значень рівнів сформованості досліджуваних показників у контрольній та експериментальній групах унаслідок проведеного формувального експерименту.

Результати експерименту засвідчили позитивну динаміку експериментальної вибірки під впливом розробленої методики формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню

одягу. Виконане дослідження показало суттєве підвищення рівня складників професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу, що свідчить про ефективність навчання студентів за запропонованою нами методикою у порівнянні з традиційною і дає підстави для рекомендації щодо впровадження її до навчального процесу. (Рис. 4)

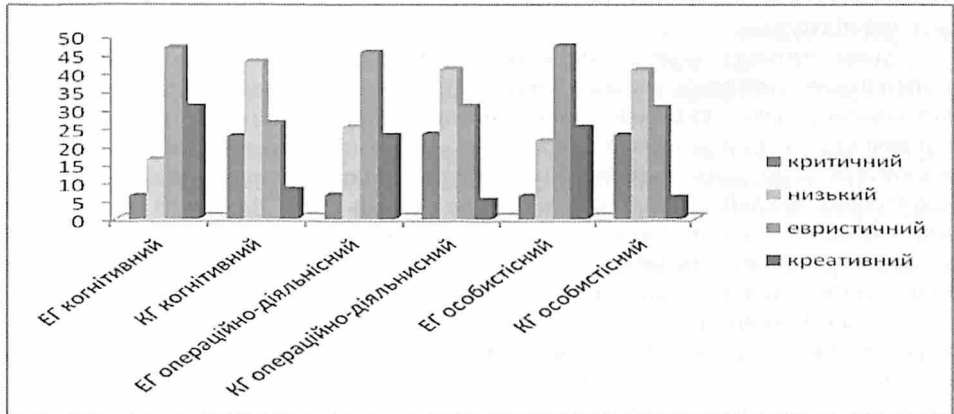

Рис. 4 Результати сформованості професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу.

ВИСНОВКИ

1. Аналіз психолого-педагогічної літератури і наукових робіт вітчизняних та зарубіжних авторів дозволив дослідити різні погляди учених на поняття «компетенція», «компетентність», «професійна компетентність учителя» в сучасних соціально-економічних умовах розвитку суспільства і визначити формування професійної компетентності у майбутніх учителів технологій як соціально-педагогічну проблему.

За результатом даного аналізу буде правомірним, на наш погляд, представляти професійну компетентність учителя технологій як інтегровану системну властивість особистості, що одночасно поєднує загальнокультурні, техніко-технологічні, політехнічні, психолого-педагогічні та методичні знання, вміння, навички, особисті здібності та поведінкові відносини, що розглядаються як джерело й критерії ефективної творчої професійної діяльності в системі освіти і забезпечують досягнення високих результатів навчання.

Вивчення практичного досвіду роботи учителів технологій у загальноосвітніх навчальних закладах та вимоги до їх професійної майстерності, дозволили визначити структуру професійної компетентності учителя технологій, в якій об'єднані техніко-технологічний та психолого-педагогічний блоки, досвід практичної діяльності, особисті якості учителя. У свою чергу, до техніко-технологічного блоку входять графічна, проектно-конструкторська, технологічна,

технічна, інформаційна, а до психолого-педагогічного - соціально-педагогічна, аутопсихологічна, комунікативна, методична, навчально-пізнавальна складові.

2. Проаналізувавши різні підходи до формування професійної компетентності у майбутніх учителів технологій ми з'ясували, що найбільш значущими у рамках нашого дослідження є компетентнісний, системний, контекстний, особистісно-діяльнісний та дизайн підходи, на основі яких будується модель методичної системи. Адже кожен з підходів, будучи типом наукового пізнання, відбиває різні сторони об'єкта дослідження і тому найбільшу ефективність набуває у взаємозв'язку з іншими підходами.

Компонентами моделі методичної системи формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу визначені: цілісно-мотиваційний, змістовий, організаційно-методичний та результативно-оцінюючий. Цілісність даних компонентів має забезпечити формування у майбутніх учителів технологій знань, умінь, навичок, особистісних якостей, а також здатності у подальшій своїй діяльності впливати на зміну свідомості й відповідно мислення підростаючих поколінь, розвивати здібності до творчої, перетворювальної діяльності (проектно-технологічної), яка лежить в основі освітньої галузі «Технології».

3. На основі аналізу розробленої моделі, з точки зору логічності, наступності, структурованості, системності навчання, науково обгрунтовано і розроблено методику формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу. В результаті проведеного наукового дослідження з проблем професійної компетентності учителів ми прийшли до висновку про доцільність даної методики, яка включає в себе наступні етапи:

- адаптаційно-пізнавальний, основним завданням якого є пристосування студентів до умов і змісту освітнього процесу у ВНЗ; формування мотиваційної сфери, спрямованої на досягнення компетентності в майбутній професійній діяльності; розвиток та формування інтелекту, мислення, уявлення; набуття знань, умінь та розвиток навичок проектно-конструкторської діяльності (розробка навчальних проектів швейних виробів); діагностику початкового стану сформованості професійної компетентності; здатності до самопізнання і самовдосконалення, комунікативних якостей особистості;

- базово-інформатичний, який забезпечує цілеспрямоване формування професійної компетентності у майбутніх учителів технологій, а саме накопичення значного обсягу базових проектно-конструкторських знань та вміння застосовувати їх в процесі конструювання, моделювання як плечових так і поясних швейних виробів; здатність використовувати системи автоматизованого проектування одягу;

- виробничо-дослідний. На даному етапі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Принципи інженерного проектування одягу» студенти набувають знань з упорядкування проектної діяльності конструктора-модельєра на швейному виробництві згідно ДСТУ 3321-96.

4. Для перевірки ефективності методики формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу визначено і обгрунтовано систему рівнів, показників і

критеріїв, які дали змогу з'ясувати рівні навчальних досягнень студентів з конструювання і моделювання одягу та діагностувати результати експериментальної апробації.

5. Результати спостережень за динамікою сформованості складників професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу засвідчили, що рівень розвитку і формування відповідних знань, умінь, навичок і особистих якостей у студентів експериментальних груп вищий, ніж у контрольних.

Статистична обробка результатів формувального експерименту підтверджує ефективність розробленої методики формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу.

В ході експерименту ми спостерігали не лише підвищення рівня сформованості досліджуваних складників професійної компетентності, але й усвідомлене відношення до навчальних дисциплін, як компонентів професійного становлення.

Водночас проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми та обумовлює необхідність її подальшої розробки.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

Статті у фахових виданнях та наукових збірниках:

1. Косяк І. В. Компетентнісний підхід у підготовці вчителів трудового навчання в контексті Болонського процесу / Косяк І. В. // Збірник наукових праць «Науковий часопис» Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 17: збірник наукових праць / За ред. В. Д. Сиротюка. – К: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 306 с., С. 91 – 97.

2. Косяк І. В. Структура професійної компетентності вчителя технологій. / Косяк І. В. // Збірник наукових праць «Науковий часопис» Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск №38: збірник наукових праць / За ред. Д. Е. Кільдерова – К: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 287 с., С 81-87.

3. Косяк І. В. Реалізація компетентнісного підходу у процесі викладання технічних навчальних дисциплін майбутнім вчителям «Технологій» / Косяк І. В. // Збірник наукових праць «Науковий часопис» Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск №39: збірник наукових праць / За ред. Д. Е. Кільдерова. – К: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 285 с., С.110-114.

4. Косяк І. В., Дмитренко П. В. Формування профорієнтаційної компетентності як складової фахової підготовки майбутніх вчителів технологій./ Косяк І. В. // «Наукові записки»: [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; укл. Л. Л. Макаренко. – К.:

Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. - Випуск СХ (110). - 229 с. - (Серія педагогічні та історичні науки), С.39 - 45.

5. Косяк І. В. Поетапне формування професійної компетентності у майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу у ВНЗ. / Косяк І. В. // «Наукові записки»: [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; укл. Л. Л. Макаренко. - К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. - Випуск СХІІ (112). - 202 с. - (Серія педагогічні та історичні науки), С.27 - 32.

Науково-методичні видання:

6. Наскрізна програма практики студентів напряму підготовки - 6.010103, 7.010103, 8.010103 Технологічна освіта. Укладачі: А. І. Батрак, Т. Б. Гуменюк, Г. С. Зікій, М. М. Зубар, С. М. Яшанов, Є. О. Перепелиця, Ю. В. Шпильовий, Д. В. Лебедев, І. В. Косяк та ін. Збірник наскрізних програм практик студентів за спеціальностями університету / редкол.: В. П. Андрущенко, В. П. Бех, Г. І. Волинка та ін.; Мін-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. - К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. - 489 с., С. 3 - 38.

7. Методичні поради студентам до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Практикум з обробки текстильних матеріалів»: Навчально-методичний посібник призначений для підготовки бакалаврів технологічної освіти (6.010103 Технологічна освіта. Кваліфікація - вчитель технологій і креслення. Педагог-організатор позашкільних навчальних закладів) у НПУ імені М. П. Драгоманова / Т. Б. Гуменюк, І. В. Косяк - К.: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. - 75 с.

АНОТАЦІЯ

Косяк І. В. Формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструювання і моделювання одягу. - Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 - теорія та методика навчання (технічні дисципліни). Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ, 2013.

Дисертація присвячена проблемі формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню і моделюванню одягу. В процесі дослідження уточнено поняття професійної компетентності учителя технологій та визначено її складові і структуру.

Обґрунтовано та розроблено методику професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу. Визначені концептуальні засади та запропонована модель відповідної методичної системи.

Визначено критерії та рівні сформованості професійної компетентності майбутніх учителів технологій. Експериментальним шляхом перевірено результативність запропонованої методики та відповідної методичної системи.

Ключові слова: професійна компетентність, учитель технологій, модель системи, методика, проектування одягу.

АННОТАЦИЯ

Косяк И. В. Формирование профессиональной компетентности будущих учителей технологий в процессе обучения конструированию и моделированию одежды. - Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02 - теория и методика обучения (технические дисциплины). Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова, Киев, 2013.

Исследование посвящено проблеме формирования профессиональной компетентности будущих учителей технологий в процессе обучения конструированию и моделированию одежды. В работе проанализированы разные взгляды ученых на понятие «компетенция», «компетентность», «профессиональная компетентность учителя» в современных социально-экономических условиях развития общества. На основании данного анализа и изучения практического опыта работы учителей технологий в общеобразовательных учебных заведениях определено толкование профессиональной компетентности учителя технологий как интегрированного профессионального свойства личности, которое одновременно сочетает общекультурные, технико-технологические, политехнические, психолого-педагогические и методические знания, умения, навыки, личностные способности и поведенческие отношения, которые рассматриваются как источник и критерии эффективной творческой педагогической деятельности в системе образования и обеспечивают достижение высоких результатов обучения.

Структура этого понятия тесно связана со спецификой педагогической деятельности учителя технологий. Поэтому автором представлена структура профессиональной компетентности учителя технологий в виде объединенных технико-технологического и психолого-педагогического блоков, опыта практической деятельности, личностных качеств учителя. В свою очередь, к технико-технологическому блоку входят графическая, проектно-конструкторская, технологическая, техническая, информационная, а к психолого-педагогическому – социально-педагогическая, аутопсихологическая, коммуникативная, методическая, учебно-познавательная составляющие.

В диссертации обоснована и разработана методика профессиональной компетентности будущих учителей технологий в процессе обучения конструированию и моделированию одежды. Определены концептуальные положения и предложена модель соответствующей методической системы.

Особенностью данной методики является прежде всего необходимость отражения специфики содержания и методов нескольких наук, которые формируют содержание учебных дисциплин, поскольку решение исследуемой проблемы представлены в три этапа: адаптационно-познавательный этап (1,2 курсы обучения) - на базе учебной дисциплины «Практикум с обработки текстильных материалов»; базово-информатический этап (3,4 курсы обучения) - на базе учебных дисциплин «Конструирование и моделирование одежды», «Конструирование и моделирование одежды с элементами САПР»; производственно-опытный (5 курс обучения) - на базе учебной дисциплины «Принципы инженерного проектирования одежды».

Во время педагогического эксперимента определены критерии и уровни сформированности профессиональной компетентности будущих учителей технологий. Формирующий эксперимент был направлен на проверку эффективности разработанной методики формирования профессиональной компетентности будущих учителей технологий в процессе обучения конструированию и моделированию одежды и соответствующей методической системы.

Анализ результатов, полученных во время исследования, дает возможность установить тенденцию возрастания динамики формирования составляющих исследуемой компетентности, а в последствии и эффективном формировании и ее самой.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, учитель технологий, модель системы, методика, проектирование одежды.

ANNOTATION

Kosjak I. V. Forming of professional competence of future teachers of technologies in the process of studies of constructing and design of clothing. – Manuscript.

Dissertation on the receipt of scientific degree of candidate of pedagogical sciences in speciality 13.00.02 – theory and methodology of studies (technical disciplines). National pedagogical university named after M. P. Dragomanov, Kyiv, 2013.

Dissertation is sanctified to the problem of forming of professional competence of future teachers of technologies in the process of studies to constructing and design of clothing. In the process of research the concept of professional competence of teacher of technologies is specified and certainly her constituents and structure.

Reasonably and methodology of professional competence of future teachers of technologies is worked out in the process of studies to constructing and design of clothing. Certain conceptual principles and offer model of the corresponding methodical system.

Criteria and levels of formed of professional competence of future teachers of technologies are certain. An experimental way is test effectiveness of an offer methodology and corresponding methodical system.

Keywords: professional competence, teacher of technologies, model of the system, methodology, planning of clothing.

НБ НПУ

100199771

Підписано до друку 19.11.2013 р. Формат 60х84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Times.

Наклад 100 прим. Зам. № 585.

Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідectво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002. (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова (044) 239-30-26

